

Piła zaskarży ustawę
ze wsparciem Związku
Miast Polskich

TARYFY WODNE DO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

W NUMERZE

ZE ZWIĄZKU

str. 5 Radni Piły przegłosowali 24 kwietnia br. uchwałę w sprawie zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego znowelizowanej ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. To pierwszy krok w kierunku rozpoczęcia sądowej batalii o to, kto ma prawo ustalać taryfy wodne i w nie ingerować. Wsparcia miastu udziela Związek Miast Polskich.

Z LEGISLACYJNEJ ŚCIEŻKI

str. 6 Podczas posiedzenia Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego 17 kwietnia br. w Warszawie rozmawiano m.in. na temat kryteriów podziału 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2018. Samorządowcy podczas roboczego spotkania zespołu ekspertów rządowo-samorządowych 12 kwietnia otrzymali od MEN materiały i kalkulacje sposobu liczenia podwyżek. W sprawie kosztów podwyżek osiągnięto kompromis, jednak zastrzeżenia dotyczą środków na podwyżki.

KRONIKA KRAJOWA

str. 4 W kwietniu samorządowcy mieli podjąć decyzję w sprawie propozycji zmian art. 243 ustawy o finansach publicznych, czyli limitów zadłużenia JST. Większość propozycji resortu finansów wychodzi naprzeciw postulatowi i oczekiwaniom samorządów, jednak kilka z nich budzi obawy samorządowców, np. rozszerzenie katalogu zobowiązań JST.

str. 8 Wyzwania dla kształcenia i szkolenia zawodowego, integracja pokoleń i współpraca międzysektorowa - to najważniejsze tematy, jakie zostały poruszone podczas Poznańskiego Forum Nowej Edukacji. Międzynarodowa konferencja, w której wzięli udział uczestnicy z Niemiec, Ukrainy, Hiszpanii i Włoch, wpisała się w działania, mające na celu promocję szkolnictwa zawodowego.

KRONIKA ZAGRANICZNA

str. 12 Blisko 20 przedstawicieli polskich i ukraińskich miast uczestniczyło w marcu w wizytach studyjnych w Norwegii i w Polsce. Były to kolejne działania w ramach projektu „Polsko-norweska pomoc dla podniesienia efektywności energetycznej na Ukrainie”.

Na okładce: Panorama Kościerzyny.
Fot. Archiwum Urzędu Miasta

Zarząd ZMP w Dąbrowie Górniczej

Przeciwni chaosowi w przestrzeni

Podczas posiedzenia 13 kwietnia br. w Dąbrowie Górniczej Zarząd ZMP zaopiniował negatywnie specustawę mieszkaniową oraz podjął stanowisko w sprawie systemu wynagrodzeń burmistrzów i prezydentów. W spotkaniu wzięł udział wicepremier Jarosław Gowin.

Zarząd Związku jednoznacznie negatywnie zaopiniował otrzymany z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju projekt ustawy z dnia 15 marca o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących. Prezydenci i burmistrzowie zasiadający w Zarządzie podkreślali, że projekt ten jest korupcyj-

wynoszą szacunki potrzeb, a w miejscowych planach - trzykrotnie więcej. Nie ma więc potrzeby wprowadzania ułatwień w zakresie lokalizacji; wręcz przeciwnie - obecne możliwości omijania aktów planistycznych przez decyzje administracyjne doprowadziły do fali niekontrolowanego rozlewania się miast, które niszczy tereny zielone oraz znacząco zwiększa obciążenia społeczności lokalnych kosztami budowy infrastruktury obsługiwanej te tereny." - czytamy w **stanowisku**. W opinii Zarządu ZMP warunkiem jakichkolwiek rozwiązań wspierających inwestycje mieszkaniowe musi być zgodność podejmowanych działań ze studium, przywrócenie roli organów gmin w gospodarce przestrzennej oraz ułatwienie realizacji koncepcji „miasta zwarteego”.

Obecny na posiedzeniu Zarządu ZMP, wicepremier Jarosław Gowin podkreślał, że konieczne są zmiany w państwowych wyższych szkołach zawodowych, które powinny być trwałym elementem szkolnictwa w Polsce, a kształcenie w nich musi uwzględniać potrzeby lokalnego rynku pracy.

Fot. J. Proniewicz

genny, niszczy planowanie przestrzenne i wprowadza chaos. Bardzo poważnie ingeruje też w chronione Konstytucją RP prawo własności. Drastycznie zmniejsza udział lokalnej społeczności w planowaniu przestrzennym. Zarząd ZMP uważa natomiast, że trzeba upomnieć się o Kodeks Urbanistyczno-Budowlany, który w przeciwieństwie do tej regulacji gwarantował uporządkowanie przestrzeni. „Ze znanych opracowań specjalistycznych wynika, że w Polsce istnieje silna nadpodaż gruntów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe: w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest ich niemal dziesięciokrotnie więcej niż

Nieodpowiedzialne psucie państwa

Przedstawiciel Kancelarii Ziemi i Partnerzy, **Maciej Kiełbus** pokazał wstępny schemat i zakres opinii prawnej na temat wynagradzania burmistrzów i prezydentów, którą zamówił kilka miesięcy temu ZMP. W podjętym - w związku z doniesieniami na temat obniżenia pensji wójtów, burmistrzów i prezydentów - **stanowisku** członkowie Zarządu Związku odcięli się od uprawiania polityki polegającego na formułowaniu populistycznych haseł obliczonych na uzyskanie pokłasku wyborców. - Takie podejście to nieodpowiedzialne psucie państwa - argumentował **Zygmunt**

Frankiewicz, prezes ZMP. Reprezentanci miast ocenili obecnie obowiązujący system wynagradzania jako niefunkcjonalny i antymotywacyjny. Opiera się na niezrozumiałych zasadach – miesięczne wynagrodzenie nie może przekroczyć „siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe”. W wielu miejscach prezydenci miast zarabiają dzisiaj mniej, nie tylko od swoich zastępców czy skarbników, ale i niektórych szefów wydziałów czy jednostek miejskich. Często też wójt kilkutysięcznej gminy zarabia porównywalnie z prezydentami Warszawy, Krakowa czy Poznania, gdzie nie tylko średnie zarobki i koszty życia, ale zakres odpowiedzialności i obciążenie pracą są bez porównania większe.

Dlatego Związek domaga się wprowadzenia przejrzystego i racjonalnego systemu wynagrodzeń, uwzględniającego wielkość gminy czy miasta, zakres obowiązków oraz wyniki w zarządzaniu, w którym o wysokości wynagrodzeń swoich burmistrzów, wójtów i prezydentów będą decydowały społeczności lokalne.

Ważna reforma dla lokalnych rynków pracy

Nową wersję rządowego projektu ustawy **Prawo o szkolnictwie wyższym** przedstawił zaproszony na posiedzenie Zarządu ZMP wicepremier **Jarosław Gowin**. Jego obecność była odpowiedzią na zgłaszane przez przedstawicieli miast zrzeczonych w Związku wątpliwości dotyczące losu uczelni w mniejszych ośrodkach. - *Zrównoważony rozwój to zasada tego rządu - każdemu z nas zależy, aby duże uczelnie szły w górę, ale trzeba dać szansę innym mniejszym ośrodkom* – mówił J. Gowin w Dąbrowie Górniczej. Jak zapewnił wicepremier reforma ta odbywa się przy szerokich konsultacjach ze środowiskiem akademickim, a zmiany, nie tak jak w przypadku gimnazjów, będą wprowadzane stopniowo i ewolucyjnie (do 2025 roku). Uwzględni również, o co wnioskowali samorządowcy, szerszą możliwość współpracy między uczelnią a samorządami, które są często zainteresowane partycypowaniem w rozwój uczelni na swoim terenie. Wicepremier jest gotowy szukać pozytywnych rozwiązań w podnoszonych przez reprezentantów miast (m.in. Wałbrzycha, Legnicy i Jeleniej Góry) kwestiach dotyczących likwidacji ośrodków zamiejscowych wyższych uczelni. Zygmunta Frankiewicza zaznaczył, że zmiany w nauce są strategiczne z punktu widzenia państwa polskiego, a nowe propozycje to bezcenna regulacja. Jego zdaniem, jest szansa na po-

prawę szkolnictwa wyższego, bez szkody dla mniejszych ośrodków miejskich. Projekt porozumienia w sprawie wyborów W trakcie spotkania Zarządu ZMP omawiano także **stan przygotowań do wyborów samorządowych**. Jednym z tematów był brak projektu porozumienia, które będą zawierać gminy z Szefem Krajowego Biura Wyborczego. Maciej Kiebus z Kancelarii Ziemi & Partners przedstawił propozycję, wypracowaną wspólnie z urzędami miast, dotyczącą **projektu porozumienia**, które będzie regulować zasady prowadzenia prac związanych z organizacją wyborów przez JST. Muszą one wpisać do porozumienia wszystkie działania, aby otrzymać zwrot kosztów. Samorządowcy obawiają się, że porozumienia nie będą podlegać negocjacjom - zostaną tylko przystane do podpisania. Związek będzie koordynować prace nad porozumieniami, które nie powinny być narzucane i zbyt ogólne, gdyż mogą wtedy stanowić zagrożenie nie tylko dla budżetów samorządów, ale także dla sprawnego przeprowadzenia wyborów samorządowych.

Metropolitalne korzyści

W posiedzeniu wzięł udział **Kazimierz Karolczak**, przewodniczący Zarządu Metropolii Śląsko-Dąbrowskiej, który przedstawił pozytywne efekty 100 dni działania metropolii. Jak podkreślał pozytywnym skutkiem jest przede wszystkim wytworzona atmosfera współpracy pomiędzy wójtami, burmistrzami i prezydentami miast. Pierwsze sukcesy to: wspólne bilety jednorazowe, bezpłatne przejazdy dla dzieci i młodzieży do lat 16 (150 tys. mieszkańców), bezpłatne przejazdy dla kierowców w dni smogowe, opracowanie statutu zarządu transportu metropolitalnego, rozbudowa systemu Śląska Karta Usług Publicznych w MZK Tychy oraz wspólne bilety okresowe. Zarząd ZMP uważa, że również inne obszary w naszym kraju potrzebują podobnych rozwiązań prawnych. - *To pozytywne doświadczenie jest ważne dla wszystkich w Polsce. Warto na jego bazie budować podobne rozwiązania dla innych miast* – podkreślał Z. Frankiewicz. - *Projekty powinny być jednak wypracowywane oddolnie i konieczne jest wsparcie finansowe*.

Transport publiczny – nowe terminy

Zarząd Związku, opierając się na **stanowisku** Komisji Transportu ZMP, zaopiniował pozytywnie z uwagami projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Korzystna jest pełna regulacja rynku przez samorządy, określenie minimalnego poziomu obsługi komunikacyjnej i umożliwienie spójnego zarządza-

nia transportem publicznym na poziomie wyższym niż gmina. W projektowanej regulacji należy jednak usunąć bariery uniemożliwiające elastyczne zarządzanie ofertą przewozową. Zwrócono uwagę na zbyt krótkie terminy wdrażania poszczególnych rozwiązań, np. dotyczące objęcia obowiązkiem użyteczności publicznej całości przewozów gminnych, powiatowych i wojewódzkich już od 1 stycznia 2019 r., ze względu na konieczność przeprowadzenia badań marketingowych potoków pasażerskich, skorygowanie dokumentów planistycznych i konsultacje społeczne. Dlatego zaproponowano zmianę daty wejścia w życie wybranych przepisów na 1 września 2019 roku.

Nieuzasadnione obciążenia

Członkowie Zarządu ZMP podjęli **stanowisko** w sprawie proponowanych zmian w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Samorządowcy ze zrozumieniem przyjmują pakiet propozycji, który uzupełnia katalog instrumentów i kategorii finansowych, składających się na zobowiązania JST oraz uwzględnia część postulatów JST. Podkreślają jednak, że w okresie wyraźnego zmniejszenia zadłużenia podsektora samorządowego nie ma pilnej potrzeby zwiększenia restrykcji, a rozszerzenie katalogu zobowiązań w tej chwili z pewnością zaburzy ukształtowane już plany finansowe wielu JST w związku z realizacją projektów ze środków UE. Dlatego proponują przesunięcie w czasie poszerzenia katalogu instrumentów dłużnych o niestandardowe instrumenty finansowania co najmniej do zakończenia obecnej perspektywy finansowej UE.

W trakcie posiedzenia przedstawiciele miast członkowskich ZMP negatywnie zaopiniowali projekt ustawy o **ochronie przyrody**, która regulując kwestie usuwania drzew stanowiących zagrożenie dla życia, przenosi wszelką odpowiedzialność, zarówno finansową, jak i odszkodowawczą za stan drzew na nieruchomości z właściciela na gminę. Tak samo oceniono projekt ustawy o **softysach i radach sołectkich** (PSL), dlatego że zmienia strukturę samorządu oraz powoduje wzrost kosztów funkcjonowania państwa. Zarząd ZMP nie zaopiniował pozytywnie ponadto projektu ustawy o **pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu**, ze względu na złą jakość tej regulacji i negatywne skutki dla finansów JST (brak rekompensaty).

Joanna Proniewicz

Z Komisji Wspólnej...

Rozmów o limicie zadłużenia ciąg dalszy

W kwietniu samorządowcy mieli podjąć decyzję w sprawie propozycji zmian art. 243 ustawy o finansach publicznych, czyli limitów zadłużenia JST.

Większość propozycji resortu finansów wychodzi naprzeciw postulatowi i oczekiwaniom samorządów, np. umożliwienie restrukturyzacji długu na korzystnych warunkach czy wydłużenie okresu, na podstawie którego jest liczona średnia nadwyżka operacyjna z 3 do 7 lat. Kilka z nich budzi jednak obawy samorządowców, np. rozszerzenie katalogu zobowiązań JST.

Odłożyć w czasie niektóre rozwiązania

O propozycjach mówił **Krzysztof Żuk**, prezydent Lublina i jednocześnie współprzewodniczący zespołu finansowego.

- Z jednej strony są to postulaty, pod którymi się podpisujemy, ale z drugiej strony podkreślamy kontrowersyjność propozycji ministerstwa finansów, choćby - wyłączenia dochodów, jakie uzyskujemy z gospodarowania mieniem komunalnym, z wylizania zdolności kredytowej. Podkreślamy również, że część instrumentów proponowanych przez resort akceptujemy, ale chcielibyśmy odłożyć w czasie. Mówimy tu m.in. o tzw. niestandardowych umowach, których dzisiaj nie wlicza się do limitu długu, a które stanowią źródło finansowania szeregu inwestycji, np. oświatowych, których nie można zrealizować ze środków unijnych. Finansowania proponowanego przez BGK czy PKO S.A, które pozwala przyspieszać te inwestycje, bowiem w innym przypadku musielibyśmy czekać na zamknięcie projektów z udziałem środków europejskich, które siłą rzeczy mają priorytet. Generalnie kierunek jest dobry, ale chcemy wiedzieć, czy to, co wprowadzamy, nie ograniczy nadmiernie, zwłaszcza dużych miast, które najwięcej tych inwestycji realizują - skomentował prezydent Żuk.

Zarząd ZMP podjął **stanowisko** w sprawie proponowanych zmian w art. 243 ustawy o finansach publicznych

17 maja br. zbierze się specjalny zespół roboczy, który przedyskutuje propozycje zmian i przygotuje stanowisko dla Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych, który 21 maja br. wyda opinię wiążącą w imieniu Komisji Wspólnej. Ponieważ do dziś nie wszystkie korporacje przedyskutowały propozycje ustalono, że najpierw samorządowcy spotkają się w swoim gronie i wypracują wspólne stanowisko.

Specustawa mieszkaniowa w maju

Aż trzy zespoły (ds. Ustrojowych, ds. Infrastruktury oraz Systemu Finansów Publicz-

nych) omawiały projekt ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, która zakłada uproszczenie i przyspieszenie budowy mieszkań w ramach rządowego programu „Mieszkanie +”. Ponieważ samorządowcy zgłosili wiele uwag, również o fundamentalnym charakterze, dotyczących np. ingerencji we władztwo planistyczne gmin, ingerowanie w prawa własności czy obciążenie gmin kosztami budowy infrastruktury - odbyło się specjalne spotkanie w celu

Wiceminister inwestycji i rozwoju, **Artur Soboń** (który przez wiele lat był samorządowcem) zapewnił, że nigdy nie miał intencji działania wbrew samorządowi.

Fot. H. Hendrysiak

wyjaśnienia wątpliwości. Większość kwestii spornych i uwag zostało przez przedstawicieli Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju przyjętych lub wyjaśnionych. Trwają prace nad nową wersją projektu ustawy, który uwzględni większość wniosków samorządowców. Wiceminister inwestycji i rozwoju, **Artur Soboń** (który przez wiele lat był samorządowcem) zapewnił, że nigdy nie miał intencji działania wbrew samorządowi i w związku z tym jest przekonany, że „cierpliwie dojdziemy do wspólnego stanowiska”. Decyzję o opinii Komisja Wspólna scedowała na Zespół ds. Infrastruktury, który spotka się 22 maja br.

Wybory samorządowe bez kamer

Zgodnie z ustaleniami marcowej Komisji Wspólnej **Magdalena Pietrzak**, szefowa Krajowego Biura Wyborczego przedstawiła informację o aktualnym stanie przygotowań do wyborów samorządowych, które odbędą się między 23 października a 18 listopada 2018 r. PKW otrzymała odpowiedź od Głównego Inspektora Danych Osobowych w sprawie możliwości prowadzenia transmisji i nagrywania prac obwodowych komisji wyborczych. Zdaniem GODO byłoby to niezgodne z przepisami rozporządzenia o RODO. W związku z tym PKW wystosowała pismo do decydentów o podjęciu pilne prac nad nowelizacją Kodeksu wyborczego.

Na marcowym spotkaniu szefowa PKW prosiła o propozycje, uwagi i wnioski do przygotowywanego przez KBW projektu porozumień, które będą zawierane przez prezydentów, burmistrzów i wójtów z dyrektorami delegatur KBW. Dzień przed Komisją Wspólną otrzymała informację, że Związek Miast Polskich przygotowuje **projekt porozumień**, który jednak jeszcze jest konsultowany.

Ponieważ konkretne propozycje nie wpłynęły, KBW przygotowała projekt na wzór porozumienia, które dotąd obowiązywało i rozesłała go do delegatur. Zmiany w projekcie wynikają tylko ze zmiany przepisów, np. dotyczących umiejscowienia urzędnika wyborczego, z uszczegółowieniem jego zadań. Gminy dostaną środki na sfinansowanie pracy urzędników w ramach dotacji na zadania wyborcze i to samorządowcy zdecydują, jak je wydać. Rozliczyć trzeba będzie tylko środki na wynagrodzenia urzędników wyborczych, bo tego wymaga ustawa; resztę samorządowcy wydadzą według rozeznania potrzeb.

Urzędnicy w dużych miastach pilnie poszukiwani

Na 25 kwietnia br. jest 3234 urzędników wyborczych - na potrzebnych 4556. Problem jest z dużymi miastami. Z uwagi na warunki ustawowe, które określają, że urzędnik nie może pracować w gminie, w której ma organizować wybory, trudno znaleźć kandydatów w tych miastach. Dlatego szefowa KBW zaapelowała do gmin okalających metropole o pomoc w znalezieniu urzędników wyborczych. Mogliby nimi zostać pracownicy mniejszych urzędów gmin, dla których obiecała szkolenia, by mogli sprostać trudnemu zadaniu zorganizowania wyborów w dużym mieście.

Sytuacja nadal będzie monitorowana, a na majowej Komisji minister M. Pietrzak przedstawi kolejne, aktualne informacje na temat stanu przygotowań do wyborów samorządowych.

25-lecie Komisji Wspólnej

Majowe spotkanie rządowo-samorządowe będzie wyjątkowo uroczyste, ponieważ w przyszłym miesiącu przypada jubileusz 25-lecia funkcjonowania tego wyjątkowego gremium. Z tego powodu samorządowcy zaproponowali, by odbyła się w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i by zaprosić do wzięcia w niej udziału premiera **Mateusza Morawieckiego**.

hh

Taryfy do Trybunału Konstytucyjnego

Piła zaskarży ustawę

Radni Piły przegłosowali 24 kwietnia br. uchwałę w sprawie zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego znowelizowanej ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. To pierwszy krok w kierunku rozpoczęcia sądowej batalii o to, kto ma prawo ustalać taryfy wodne i w nie ingerować. Wsparcia miastu udziela Związek Miast Polskich.

Przygotowanie wniosku do Trybunału zostało sfinansowane przez Związek Miast Polskich. Piła występuje w swoim imieniu, ale reprezentuje też dużą część miast w Polsce. Taki sposób działania wynika z tego, że możliwość kierowania skarg do Trybunału Konstytucyjnego ma tylko organ stanowiący samorządu, a nie np. korporacje samorządowe. Projekt wniosku do TK został przygotowany przez zespół prawników Kancelarii Prawnej Dr Krystian Ziemiński & Partners w Poznaniu. Przypomnijmy, że wraz z nowelizacją ustawy 27 października 2017 roku i powołaniem krajowego regulatora – Wody Polskie – samorządy straciły prawo do ustalania taryf. Teraz spółki wodno-kanalizacyjne przedstawiają swoje propozycje cen Wodom Polskim, a te akceptują wysokość opłat lub nakazują ich zmianę. W ten sposób mają być chronione interesy klientów. Jednak prawnicy zwracają uwagę, że przedsiębiorstwa wodociągowe zwykle należą do samorządów i to one wiedzą najlepiej, jakie powinny być opłaty dla mieszkańców.

Zadanie własne bez kompetencji

Związek Miast Polskich i samorządy ostro protestowały przeciwko formie wprowadzania nowego prawa i treści nowych przepisów (**stanowisko ZMP z 22 kwietnia 2016 roku**). Wskazywały, że prace legislacyjne były bardzo szybkie, że nie było wymaganej opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Ustawodawca zdecydował m.in. o odebraniu organom gmin jednych z ich podstawowych kompetencji związanych z realizacją zadania zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków – a mianowicie za-

twierdzenia taryf za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków – oraz o ich przekazaniu organom regulacyjnym. Przy czym dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków ma być nadal zadaniem własnym, które ma być realizowane przez gminy we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność.

Bez zasady subsydiarności i decentralizacji

Rada Miasta Piły domaga się stwierdzenia niezgodności przepisów z Konstytucją m.in. z powodu naruszenia zasad poprawnej legislacji, złamania zasad dialogu społecznego, pominięcia zasady rozpatrywania projektu ustawy w trzech czytaniach sejmowych i naruszenia procedur.

W opinii prawników przyjęte w nowelizacji rozwiązania ustawowe naruszają szereg przepisów Konstytucji RP, w szczególności:

- zasadę subsydiarności – dlatego że dokonują w sposób nieuzasadniony, bez przeprowadzenia dialogu ze stroną samorządową, przesunięcia kompetencji ze struktur zlokalizowanych bliżej obywatela (samorząd gminny) na szczebel bardziej od niego oddalony (administracja rządowa);
- zasadę decentralizacji i zasadę udziału samorządu w sprawowaniu władzy publicznej – gdyż pozbawiają samorząd gminny instrumentów władczych gwarantujących mu rzeczywistą zdolność do wykonywania powierzonych mu zadań publicznych;
- zasadę samodzielności – ponieważ uzależniają wykonywanie zadań gminy od rozstrzygnięć podejmowanych przez organy administracji rządowej.

Naruszone zasady i błędy formalne

Przepisy naruszają ponadto konstytucyjny reżim sprawowania nadzoru, z uwagi na to, że wyposażają w kompetencje nadzorcze organy inne niż konstytucyjnie wskazane organy nadzoru nad samorządem terytorialnym. – *Zgodnie z konstytucją nadzór ten sprawować mogą premier, wojewoda czy RIO w oparciu o kryterium legalności, a nie celowości. Oczywiście, wcześniej taryfy za wodę weryfikowano pod kątem celowości, ale robiła to rada gminy. A dziś tej oceny dokona ktoś z zewnątrz, czyli Wody Polskie – przekonuje mecenas Maciej Kiełbus.*

Oprócz tego ustawa nowelizująca została podjęta przez Sejm RP w sposób rażąco naruszający konstytucyjne zasady i tryb prac ustawodawczych. Zastrzeżenia dotyczą konstytucyjnego standar-

du tempa prac prawodawczych. Prace te odbyły się podczas jednego posiedzenia Sejmu trwającego łącznie 3 dni. Dlatego czynności podejmowane były w sposób instrumentalny, bez zachowania - adekwatnych do regulowanej materii i stopnia skomplikowania - przerw, które umożliwiłyby posłom niezbędną refleksję i przeprowadzenie rzetelnej debaty. Nie został zachowany także ustawowy wymóg opiniowania projektów ustaw dotyczących problematyki samorządu przez KWRiST, mający swoje konstytucyjne zakotwiczenie w zasadzie dialogu społecznego. Pomimo wystąpienia przez projektodawców o opinię Komisji na etapie rządowych prac, projektowi nadano dalszy bieg przed jej uzyskaniem i przed upływem ustawowego terminu na jej wyrażenie. Z tego względu ustawa została uchwalona bez wymaganego prawnie udziału strony samorządowej, choć zapisy tej regulacji w sposób bezpośredni wpływają na ustrój JST.

Na szkodę obywateli

Wprowadzeniu zewnętrznego, centralnego regulatora od początku towarzyszył duży opór samorządów i spółek komunalnych. Obawiały się one zbyt daleko idących ingerencji w ich politykę cenową i cięcia kosztów w myśl głośno akcentowanej przez rządzących zasady, że reforma gospodarki wodnej nie może odbić się na portfelach Polaków. Wskazywano, że polityka nadmiernych obniżek może odbić się rykoszetem na samorządowych budżetach. Niższe przychody ze sprzedaży wody po nieadekwatnie niskiej cenie zaszkodzą samorządom, bo będą one musiały dopłacać do nierentownej działalności spółek. W efekcie mieszkańcy i tak zapłacą, tylko że nie w cenie wody, bo straty przedsiębiorstwa pokryją po prostu z budżetu miasta. Prezydent Piły, Piotr Głowski mówi, że na wszystkich największą stratę właśnie obywatele, dlatego trzeba działać. – *Te zmiany przełożą się na każdego z obywateli, również finansowo i to bardzo niekorzystnie. Popętniono mnóstwo, że tak powiem wykroczeń przeciwko i konstytucji, i zdrowemu rozsądkowi. Sprawy konstytucyjne chcemy, by rozstrzygnął trybunał - dodaje P. Głowski.*

(JP)

Uwagi Związku Miast Polskich

Podział rezerwy oświatowej

Podczas posiedzenia Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego 17 kwietnia br. w Warszawie rozmawiano m.in. na temat kryteriów podziału 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2018.

Rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej jest wyodrębniana z ogólnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach JST. Rezerwą tą dysponuje Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz reprezentacji JST. Przedstawiciele strony samorządowej KWRIST, w tym przede wszystkim Związek Miast Polskich, zgłosili uwagi do kryteriów podziału rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, które zostały uwzględnione. Jedną z nich dotyczyła możliwości korzystania z tego dofinansowania - przeznaczonego na wyposażenie sal dla klas 2 i adaptację świetlic - przez samorządy, które przekształciły od 1 września 2017 roku gimnazja działające samodzielnie lub w zespołach ze szkołami ponadgimnazjalnymi w szkoły podstawowe. Uwzględniono ponadto możliwość zgłaszania wniosków przed zakończeniem procedury związanej z wypłacaniem ubezpieczeń (uporządkowano wykluczające się nawzajem zapisy). Wprowadzono też korektę pierwszych terminów zgłaszania przez JST wniosków o środki z rezerwy - z 15 na 31 maja br.

Podczas spotkania reprezentant Związku zgłosił uwagę, że ZMP nie zgadza się, aby - tak jak było to w ubiegłym roku - obok kryteriów pojawiać się „obyczaj” wyznaczania górnych limitów zależnych od kategorii i wielkości populacji danej JST, która wystąpi o środki z rezerwy.

Wśród uwag, których nie uwzględniono, jest sprawa braku możliwości sięgania po finansowanie działań z rezerwy przez samorządy, które nie wykorzystały w pełni wszystkich środków z subwencji oświatowej na wydatki bieżące. Nieistotne jest to, że dany samorząd mógł wydać trzy razy więcej niż otrzymał subwencji, gdyż ponosi on znaczne wydatki majątkowe, na przykład buduje nowe sale gimnastyczne itp. Marek Wójcik, pełnomocnik Zarządu ZMP ds. legislacyjnych podkreślał, że nie jest to sprawiedliwe podejście, aby samorządy, które mając zrationalizowaną strukturę szkolną, nie muszą wydawać całości subwencji na wydatki bieżące, były pozbawione możliwości korzystania z rezerwy subwencji. ZMP na bazie danych z Ministerstwa Finansów będzie analizował sytuację takich właśnie JST. M. Wójcik zaproponował, aby nie zabierać możliwości korzystania z rezerwy samorządom, które nie wydały co prawda wszystkich środków z subwencji na wydatki bieżące, ale dołożyły dużo do modernizacji szkół w związku z reformą systemu edukacji. Na 2018 rok ustalono następujące kryteria podziału 0,4 % rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej:

- Dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2018 r.
- Pomoc JST w usuwaniu skutków zdarzeń losowych w budynkach szkół publicznych prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego - z wyłączeniem przedszkoli ogólnodostępnych oraz innych form wychowania przedszkolnego.
- Pomoc JST w usuwaniu skutków działania żywiołów w budynkach szkół (placówek) publicznych prowadzonych (dotowanych) przez JST.
- Dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych.
- Dofinansowanie przekształcania gimnazjów w szkoły podstawowe.
- Dofinansowanie wyposażenia szkół i placówek w zakresie pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych budynkach, nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji oraz pomieszczeń dla szkół rozpoczynających kształcenie w nowych zawodach.
- Dofinansowanie wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych.
- Korekta części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu błędów statystycznych.
- Inne zadania o jednorazowym charakterze nieuwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2018

Więcej informacji na www.miasta.pl

(JP)

Miasta będą zmuszone dopłacać

Źle policzone podwyżki?

Samorządowcy podczas roboczego spotkania zespołu ekspertów rządowo-samorządowych 12 kwietnia otrzymali od MEN materiały i kalkulacje sposobu liczenia podwyżek. W sprawie kosztów podwyżek osiągnięto kompromis, jednak zastrzeżenia dotyczą środków na podwyżki.

Eksperti uznali, że koszty podwyżek zostały precyzyjnie wyliczone. Uznano, że można przyjąć bez większych zastrzeżeń, że kwota 1,926 mln zł oddaje skalę podwyżek, w podstawowym standardzie. W tej kwestii osiągnięto kompromis.

Wątpliwości dotyczą środków na podwyżki. Kwota ta bowiem została źle oszacowana, zdaniem ekspertów samorządowych. Składają się na nią: podniesiona subwencja - 1,166 mln zł, zwolnienie JST z płacenia dodatków mieszkaniowych - 126 mln zł i oszczędności w budżetach JST, które wynikają ze skutków zmian dotyczących: urlopów dla poratowania zdrowia, prawa oświatowego oraz kształcenie dla dorosłych, czyli 600 mln zł. - *Kwestionujemy te 600 mln zł. Mamy twarde dowody na to, że to założenie dotyczące oszczędności w tych pozycjach jest szacun-*

kiem fałszywym. Nie oszczędzamy wcale na zmianach, a w niektórych przypadkach będziemy nawet dopłacać - mówi Marek Wójcik, pełnomocnik Zarządu ZMP ds. legislacyjnych.

Rozmowa zespołu eksperckiego opiera się na danych SIO, które są dostarczane do systemu 31 marca i 30 września. Ze względu na kontrowersyjne 600 mln zł ustalono, że następne spotkanie zespołu odbędzie się w połowie maja, aby dyskusja opierała się na świeżo zebranych danych. - *Gdyby okazało się, że faktycznie szacunki są fałszywe, to zobligowaliśmy resort do szukania pokrycia niedoborów już teraz. Kompletnie się nie zgadzamy, aby źródłem pokrycia tego niedoszacowania była rezerwa subwencji oświatowej - zapowiedział na spotkaniu ekspert ZMP.*

(JP)

Innowacje w miejskich programach

Liderzy profilaktyki zdrowotnej

Z roku na rok przybywa samorządowych nowych programów zdrowotnych. Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji opiniowała w 2010 roku 67 nowych programów, a w 2017 już – 343. Przede wszystkim przybywa takich programów w miastach.

Tylko w miastach na prawach powiatu w 2014 roku było ich 38, a w 2017 już 108. Co trzeci program profilaktyczny jest realizowany w miastach na prawach powiatu i wiele z nich już na początku jest ocenianych przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) pozytywnie lub warunkowo pozytywnie, czyli można śmiało stwierdzić, że programy miejskie są najlepiej przygotowane. Najgorzej oceniane są z kolei programy przygotowane przez powiaty i województwa (często dlatego że są to programy bardzo innowacyjne). Trzeba pamiętać, że oprócz nowych programów JST realizują jeszcze wcześniej rozpoczęte.

Jak pokazują dane na temat nowych programów profilaktyki zdrowotnej, jest ogromne zróżnicowanie regionalne, jeśli chodzi o ich realizację. Przy czym liczba programów nie ma nic wspólnego z populacją. Na przykład województwo opolskie liczące niecały 1 milion mieszkańców ma tyle samo nowych programów (16), co liczące 3 miliony 300 tysięcy województwo małopolskie (15). Liderami w 2017 roku były województwa: śląskie (54), pomorskie i mazowieckie (32), dolnośląskie (28), wielkopolskie (25), łódzkie (24), świętokrzyskie (22). Najwięcej przybyło nowych programów w województwie śląskim, świętokrzyskim i pomorskim.

Samorządowe programy prozdrowotne opiniowane przez AOTMiT w latach 2015-2017 dotyczą przede wszystkim szczepień - przeciwko grypie, HPV, pneumokokom i meningokokom, HCV i rotawirusom. W społecznościach lokalnych powszechne stają się szczepienia przeciwko grypie dla osób starszych i HPV dla dziewczynek. W dalszym ciągu rośnie liczba programów profilaktyki nowotworowej, stomatologicznej dzieci i młodzieży, wad postawy oraz nadwagi i otyłości. Bardzo aktywnym miastem w dziedzinie profilaktyki zdrowotnej są **Kielce**. W 2017 roku na programy te wydano ponad pół

miliona złotych. Wysoko ocenione programy dotyczyły profilaktyki zakażeń pneumokokowych (realizowane już od 2006 roku), meningokokami, wirusem brodawczaka ludzkiego HPV oraz prewencji ospy wietrznej czy szczepień przeciw grypie. Wzrasta w miastach liczba programów zdrowotnych, które dotyczą rehabilitacji mającej na celu przywrócenie do pracy, co jest jednym z punktów polityki unijnej w tej perspektywie finansowej. Pionierskie programy w tej dziedzinie prowadzi miasto **Tarnów**. Są wśród nich takie, które mają zapobiegać negatywnym skutkom przewlekłych chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu. Chodzi nie tylko o rehabilitację domową osób obłożnie chorych na stwardnienie rozsiane, reumatoidalne zapalenie stawów, ale też rehabilitację medyczną ogólnoustrojową poprawiającą sprawność manualną i lokomocję. Opieką taką miasto obejmie w tym roku łącznie 100 osób. Tarnów realizuje również program rehabilitacji psychofizycznej i profilaktyki kobiet po mastektomii dla 45 kobiet.

mu „Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Częstochowy w latach 2012-2014” urodziło się 12 dzieci. Efektem programu z 2016 roku jest 10 ciąż (w tym jedna bliźniacza). Uczestnikom programu przysługuje możliwość jednorazowego dofinansowania do zabiegu zapłodnienia pozaustrojowego w wysokości do 5000 zł pod warunkiem przeprowadzenia co najmniej jednej procedury. **Gdańsk** obecnie dofinansowuje leczenie niepłodności metodą pozaustrojowego zapłodnienia, a wcześniej w latach 2014-2016 były to programy mające na celu przygotowanie ciężarnej i ojca dziecka do aktywnego porodu, wspieranie i propagowanie karmienia piersią wśród mieszkańców miasta. Obok szczepień przeciwko grypie realizuje ponadto program zdrowotny Centrum Geriatryczne Zdrowy Nestor, prewencji wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży, zapobiegania chorobie próchnicowej oraz promocji zdrowia i przeciwdziałania wybranym chorobom społecznym.

Wyóżniające się i innowacyjne programy prowadzi miasto **Polkowice**. Dotyczą one m.in. rehabilitacji pacjentów po udarze, szczepień przeciw HPV, profilaktyki chorób układu rodowego, usług profilaktyczno-edukacyjno-terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i z grup ryzyka, zapobiegania chorobie nowotworowej płuc, a także opieki medycznej w zakresie ambulatoryjnych usług chirurgicznych. Wiele cieka-

Programy zdrowotne JST opiniowane przez AOTMiT w latach 2015 - 2017 Szczepienia

Zakres programu	Liczba ocen AOTMiT		
	2015	2016	2017
HPV	38	29	38
HCV, Rotawirusy	6	7	3
Grypa	27	30	55
Pneumokoki	20	22	8
Meningokoki	3	4	9
Inne szczepienia	1	1	3
Razem szczepienia	95 (47%)	93 (39%)	116 (35%)

Oprócz tego dofinansowuje ze środków budżetowych programy, które prowadzą organizacje pozarządowe, dotyczące diagnozy, terapii oraz rehabilitacji dzieci i młodzieży przewlekłe chorych, niepełnosprawnych, w tym z niedorozwojem (mózgowe porażenie dziecięce, wady słuchu, zespół Downa, niepełnosprawności sprzężone), a także opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych. Stale przybywa miast, które realizują programy leczenia niepłodności - w 2016 roku było ich 10, a w 2017 roku - 9 następnym. Są wśród nich: **Włocławek, Kalisz, Grudziądz, Gorzów Wielkopolski, Bydgoszcz, Opole, Leszno, Głogów, Warszawa, Gdańsk, Kędzierzyn-Koźle, Ostrów Wielkopolski**. Warto przypomnieć, że prekursorem tych działań była **Częstochowa**. Program dofinansowania zabiegów in vitro funkcjonuje w tym mieście już piąty rok. W ramach progra-

wych działań prozdrowotnych wdrażanych było w **Warszawie**, m.in. „Zdrowy uczeń”, „Szkoła rodzenia”, opieka nad kombatantami, wykrywanie choroby nadciśnieniowej u młodzieży szkolnej, badania przesiewowe słuchu, poprawy stanu zdrowia jamy ustnej, wykrywania wad wzroku i zęza, profilaktyki i korekty postawy, szczepień przeciw grypie dla osób powyżej 65 roku życia, przebywających w noclegowniach i zakładach opiekuńczo-leczniczych. Polskie samorzady wydają na programy zdrowotne w ostatnim dziesięcioleciu co roku ok. 80-110 milionów zł. Programy te wśród wydatków na ochronę zdrowia to jednak zaledwie ok. 1,5-2%. Większość to wciąż wydatki majątkowe.

(JP)

Prezentacja dostępna na www.miasta.pl

Forum Nowej Edukacji

Wyzwania dla edukacji zawodowej

Wyzwania dla kształcenia i szkolenia zawodowego, integracja pokoleń i współpraca międzysektorowa - to najważniejsze tematy, jakie zostały poruszone podczas Poznańskiego Forum Nowej Edukacji.

Miedzynarodowa konferencja, w której wzięli udział uczestnicy z Niemiec, Ukrainy, Hiszpanii i Włoch, wpisała się w działania, mające na celu promocję szkolnictwa zawodowego. Tego typu działania miasto Poznań realizuje od wielu lat.

Wyzwania dla edukacji zawodowej w smart cities - to wiodący temat poznańskiej konferencji. Została ona zorganizowana przez Centrum Innowacyjnej Edukacji - powołaną do życia w 2015 roku fundację, która za swoją misję uważa redukcję niedostosowania systemów edukacyjnych do rynków pracy europejskich regionów i miast, szczególnie tych zagrożonych depopulacją. Swoją misję Centrum realizuje m.in. poprzez tworzenie partnerstw między uczelniami, szkołami zawodowymi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi mających na celu wywieranie pozytywnego wpływu na lokalny i regionalny rynek pracy. Fundacja pomaga także w dzieleniu się i promocji dobrych praktyk oraz generowaniu szans dla rozwoju innowacji edukacyjnych oczekiwanych przez pracodawców.

- *Centrum skupia się na poszukiwaniu takich innowacyjnych metod kształcenia, aby obniżyć wysokie wśród młodych ludzi bezrobocie* - mówiła w Poznaniu **Agnieszka Kozłowska-Rajewicz**, europosłanka i członkini Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych Parlamentu Europejskiego. Przypomniała, że w niektórych europejskich krajach bezrobocie wśród młodzieży wynosi nawet 50 procent i jest dwa razy wyższe niż w ogóle populacji. Podkreślała, że we współczesnej edukacji muszą być uwzględnione dwa megatrendy: globalizacja oraz smart cities.

Era nowych trendów

- Obecnie 75 procent ludzkości mieszka w miastach, za kilkanaście lat będzie to już 80 procent. Kiedy więc rozmawiamy

o polityce wobec miast, musimy mieć na myśli politykę wobec większości światowej populacji - mówiła. - Wykorzystanie nowych technologii służy temu, by miasta sprawnie funkcjonowały. A to otrzymuje się przez dostęp do megadanych. W smart cities wykorzystuje się dane, by ułatwić życie mieszkańcom. Warto pamiętać, że wiele badań wskazuje na to, iż smart cities są efektem dobrej edukacji.

O nowych technologiach mówiła także **Jolanna Bochniarz**, prezes Centrum Innowacyjnej Edukacji.

- *Czy współczesna edukacja nadąża za nowymi technologiami? - pytała. - Nasze Centrum chce uczestniczyć w zmianach w edukacji w konstruktywny sposób. Konferencja ma skupić się na propozycji zmian w edukacji, tworzeniu pomysłów, rekomendacji, z których może skorzystać Poznań, ale i cała Europa, a które będziemy przedstawiać w Brukseli w listopadzie podczas konferencji „Przeciwdziałanie depopulacji poprzez edukację. Wpływ technologii na edukację”.* Parlament Europejski i Komisja Europejska od lat badają konsekwencje, jakie dla rynku pracy i edukacji przynoszą światowe megatrendy. Jednym w tego przejawów są prace nad zmianami w prawie pracy. Informatyzacja powoduje tak ogromne zmiany w życiu ludzi, że zmienia się także sposób świadczenia pracy i prawo pracy musi za tymi zmianami nadążyć. Jednocześnie megatrend cyfrowy powoduje wzrost zapotrzebowania na wysoko wykwalifikowanych specjalistów, a jednocześnie należy spodziewać się, że w najbliższych latach cała grupa zawodów wypadnie z rynku pracy.

Europa stawia na praktykę

Póki co 40 procent mieszkańców Unii Europejskiej nie ma żadnych lub ma bardzo niskie umiejętności cyfrowe. Unia pracuje nad Agendą na rzecz nowych umiejętności w związku z nowymi potrzebami na rynku pracy. Równocześnie jest też zapotrzebowanie, by edukacja bardziej skupiała się na umiejętnościach praktycznych.

- *Tendencja obecnie jest taka, by młodzi ludzie uczyli się w krótszych cyklach edukacyjnych, z nastawieniem na więcej praktyki, a najlepiej, żeby uczyli się w przedsiębior-*

stwach - mówiła w Poznaniu **Agnieszka Kozłowska-Rajewicz**. - *Istnieje bardzo silny nacisk na praktykę w szkolnictwie zawodowym. Zapotrzebowanie jest takie, by cykle szkoleniowe były droższe i by można było swobodniej przechodzić z jednego poziomu szkoły do drugiego, np. po studiach do szkoły zawodowej.*

W tej sytuacji ważna jest mobilność, gdyż w Europie istnieją wolne vacaty. Tymczasem Europejczycy są 10 razy mniej mobilni niż Amerykanie. Warto jednak pamiętać, że tu barierą są języki obce: w Stanach Zjednoczonych wszyscy mówią po angielsku, podczas gdy w Europie postępujemy się 28 językami.

Rodzice i młodzież a szkoły zawodowe

Jak integrować różne środowiska wokół idei szkolnictwa zawodowego - to jedno z kluczowych zagadnień, o którym rozmawiano podczas poznańskiej konferencji. W 2016 roku Centrum Innowacyjnej Edukacji przeprowadziło badania m.in. na temat nastawienia młodych ludzi i ich rodziców do szkolnictwa zawodowego. Aż 75 procent rodziców twierdziło, że szkoły zawodowe stanowią wartościową alternatywę dla profesjonalnego rozwoju zawodowego. Jednakże ta sama grupa rodziców częściej podzielała opinię, że do takich szkół uczęszczają uczniowie o gorszych stopniach. Decyzja o wystaniu dziecka do szkoły zawodowej zależy od wielu czynników. Negatywna opinia była często wyrażana przez rodziców, których dzieci już są w liceach, nie uczęszczały do szkoły zawodowej, których rodzice mają wykształcenie wyższe, pracują na stanowiskach zarządzających, posiadają wyższy dochód i mniej liczną rodzinę. Wyniki ucznia w szkole również mają wpływ na potencjalną decyzję o podjęciu nauki w szkole zawodowej: rodzice dzieci o gorszych stopniach są bardziej chętni, by posłać swoje dziecko do szkoły zawodowej. Płeć dziecka ma niewielki wpływ na tę decyzję.

- *Potrzebna jest odbudowa prestiżu szkół zawodowych. Nie można tego zrobić bez uczciwości i jakości w edukacji* - mówił w Poznaniu **Krzysztof Świerk**, dyrektor Centrum Szkoleń Praktycznych Szkół Rolniczych w Kaczkach Średnich. W ostatnim czasie odwiedził on 20 gimnazjów, spotykał się z uczniami i rodzicami. Z jego obserwacji wynika, że jedni i drudzy potrzebują informacji, a te do nich nie docierają. Zorganizował w kierowanej przez siebie szkole 15 wieczorów nauki, podczas których jego uczniowie

- zostając w piątki do północy w szkole - pokazywali młodszym kolegom jak może wyglądać nauka w szkole zawodowej. Krzysztof Świerk zdecydowanie mówi, że uczciwość w edukacji opłaca się. Nie do przecenienia także jest dobra współpraca sektorów biznesu, edukacji i samorządu.

Partnerstwo jest możliwe

O swoich doświadczeniach trudnej współpracy z przedsiębiorcami opowiedział podczas konferencji **Sławomir Fater**, dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nowoczesnych Technologii Województwa Łódzkiego.

- *W 2007 roku samorząd województwa powołał do życia publiczną policealną szkołę zawodową dla osób dorosłych, szkołę, która miała być bardzo blisko pracodawców i realizować jedynie działania przez nich wskazane - opowiadał. - W praktyce okazało się jednak, że pracodawcy nie chcieli rozmawiać z przedstawicielami tej szkoły, gdyż dotychczas szkoły zawodowe zawsze chciały od nich jedynie pieniądze. Z czasem szczęśliwie owa współpraca rozwinęła się, gdy pracodawcy zorientowali się, że mogą być dla tej szkoły partnerami. Trzeba sobie jednak powiedzieć, że świat edukacji tak właśnie jest często postrzegany przez świat biznesu.*

Obecnie szkoła ta z 200 przedsiębiorstwami realizuje różne formy kształcenia w Łodzi, Kutnie i Piotrkowie Trybunalskim. Co roku ma tysiąc słuchaczy.

- *Firmy cały czas szukają nowego rynku - mówił Sławomir Fater. - Ostatnio pojawiła się wśród przedsiębiorców tendencja do szybkiego przekwalifikowywania swoich pracowników, stosownie do potrzeb. Oferta szkoły jest więc taka, że kształcą zarówno nowych pracowników, jak i zaocznie już działających na rynku pracy.*

Jakie są potrzeby pracodawców

W ramach projektu pn. „Potrzeby kadrowe przedsiębiorców aglomeracji poznańskiej na tle kierunków społeczno-gospodarczego rozwoju regionu. Diagnoza, prognoza, monitoring” na zlecenie Centrum Doradztwa Zawodowego w Poznaniu w 2017 roku przeprowadzono badanie wśród przedsiębiorców aglomeracji poznańskiej. Jego głównym celem było określenie potrzeb kadrowych przedsiębiorców aglomeracji poznańskiej na tle kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Z badania wynika, że przedsiębiorcy aglomeracji poznańskiej dobrze oce-

niają sytuację gospodarczą regionu, a także kondycję swoich firm. Dodatkowo ponad połowa badanych oceniła, że ich firmy w ciągu najbliższych trzech lat będą się rozwijać, a kolejna jedna trzecia stwierdziła, że utrzymają się na obecnym poziomie rozwoju. Na czele rankingu problemów, z jakimi borykają się wielkopolscy przedsiębiorcy znalazły się kłopoty z pozyskaniem pracowników.

Wyniki badania pokazują, że w zakresie przygotowania zawodowego pracowników przedsiębiorcy oczekują od nich przede wszystkim doświadczenia (49,5% wskazań), a także znajomości branży (42%). W dalszej kolejności pojawia się również znajomość specjalistycznych programów komputerowych (29,1%) oraz znajomości języków obcych (24,8%). Wśród elementów przygotowania pozazawodowego przedsiębiorcy wskazują przede wszystkim na kompetencje w zakresie analitycznego myślenia (65,6%), a także komunikatywność (61,5%) oraz otwartość na ludzi (37,8%).

Czego brakuje młodym pracownikom

Przeprowadzone analizy ujawniły, iż absolwenci szkół zawodowych i techników nie posiadają umiejętności komunikacyjnych, szczególnie ci pierwsi w początkowym okresie pracy nie zachowują się pro-kliencko i pro-sprzedawczo. Pracodawcy negatywnie oceniają postawy młodych wiekiem pracowników, w szczególności osoby z wyższym wykształceniem, których cechuje wysoka roszczeniowość. Szkoły i inne instytucje mające wpływ na kształcenie młodzieży, w edukacji powinny położyć większy nacisk na umiejętności interpersonalne, marketing i sprzedaż. Dodatkowo, pracodawcy najczęściej oczekują takich dodatkowych umiejętności, jak: znajomości języków obcych, biegła obsługa komputera i specjalistycznych programów. Przy wyborze kandydata nie ma większego znaczenia system kształcenia (dzienny, zaoczny, wieczorowy) oraz rodzaj szkoły (publiczna, niepubliczna). Istnieją duże rozbieżności między oczekiwaniami pracodawców a wyobrażeniami studentów w zakresie zdolności przydatnych w karierze zawodowej. Przykładowo, dla pracodawców najważniejsza okazała się systematyczność (studenci umieścili ją dopiero na 17. pozycji), a dla studentów - myślenie strategiczne (10. pozycja zdaniem pracodawców).

Potrzebne „partnerstwa lokalne”

Przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych zwrócili uwagę na coraz większą niechęć pracodawców do przyjmowania uczniów na praktyki zawodowe do swoich przedsiębiorstw. Pojawiają się klasy „przyzakładowe” czy „patronackie”, które gwarantują zatrudnienie w danym zakładzie, jednakże jest ich ciągle zbyt mało, by szkoły zawodowe mogły stać się atrakcyjnym miejscem nauki dla młodzieży. Badani jednogłośnie uznali, że szkolnictwu zawodowemu potrzebna jest skuteczna promocja i informacja o dużym zapotrzebowaniu na obieranie takiej ścieżki kształcenia.

Korzystna sytuacja na rynku pracy, gdzie oprócz samej gotowości do podjęcia pracy coraz większe znaczenie mają odpowiednie kompetencje kandydatów dopasowane do potrzeb rynku pracy, wymusza po stronie instytucji rynku pracy, podmiotów edukacyjnych oraz samych pracodawców konieczność współpracy, której beneficjentami są zarówno pracownicy, jak i przedsiębiorcy, a w szerszym ujęciu lokalne społeczności. Takie „partnerstwa lokalne” mogą mieć zastosowanie w różnych obszarach życia społeczno-gospodarczego, w tym mogą dotyczyć rynku pracy.

Podczas poznańskiej konferencji w wypowiedziach niemal wszystkich panelistów pojawił się postulat większej uczciwości w nauczaniu, w tym także w nauczaniu zawodowym. Podnoszono też potrzebę elastyczności systemu kształcenia - żeby młodzi ludzie, którzy przerwą swoją edukację, nie wypadali na zawsze z systemu, ale mogli wrócić do szkoły i kontynuować naukę. W kontekście szczególnie szkolnictwa zawodowego podkreślano konieczność współpracy całej lokalnej społeczności.

- *We Włoszech uważamy, że najważniejsza jest idea kooperacji z rodzinami uczniów - mówił w Poznaniu Paolo Nardi, dyrektor ds. Międzynarodowych i Kierownik Badań w firmie Cometa. - Edukacja to nie tylko trening zawodu, to mieszanina wielu aspektów, także współpracy z rodzinami, które dzielą z uczniem jego pasję i wspierają go w życiowych wyborach.*

Ewa Parchimowicz

W kolejnym wydaniu „Samorządu Miejskiego” opiszemy działania Poznania prowadzone dla promocji szkolnictwa zawodowego.

Z ŻYCIA MIAST

SOPOT
Smart City – termomodernizacja i system zarządzania energią

Miasto Sopot przystępuje do realizacji bardzo istotnego projektu kompleksowej termomodernizacji 25 budynków użyteczności publicznej, w tym 12 szkół, 2 sal gimnastycznych, 7 przedszkoli i żłobka, 2 ośrodków kultury oraz Domu Dziecka i Centrum Kształcenia Ustawicznego. We wszystkich budynkach zostanie wdrożony nowoczesny System Zarządzania Energią.

Projekt o całkowitej wartości ponad 37,5 mln zł realizowany będzie przez miasto w formule PPP oraz z wykorzystaniem środków unijnych.

Partner prywatny zrealizuje w ciągu dwóch lat z własnych środków wszystkie prace inwestycyjne w sopockich placówkach. Na jego wynagrodzenie złożą się części dotacji unijnej (w wysokości ponad 8 mln zł), oszczędności energetyczne po zakończeniu procesu inwestycji (około 1 mln zł rocznie – czyli około 13 mln zł do 2033 r.) oraz dopłata ze strony miasta (raty kwartalne).

Fot. www.sopot.pl

Przedsięwzięcie to jest częścią projektu unijnego, dofinansowanego w wysokości 9,89 mln zł w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego w latach 2014-2020, Oś Priorytetowa 10 Energia, Działania 10.1 Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT, Poddziałanie 10.1.1. Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT – wsparcie dotacyjne.

Projekt obejmuje kompleksową modernizację energetyczną 25 budynków oświatowych oraz wychowawczo-opiekuńczych w Sopocie z zastosowaniem rozwiązań Smart City oraz wdrożenie Systemu Zarządzania Energią we wszystkich 25 budynkach.

– **To trzeci już sopocki projekt PPP** – mówi Marcin Skwierawski, wiceprezydent Sopotu. – *Warto przy tym zaznaczyć, że jest jedynym projektem hybrydowym (realizowanym w formule partnerstwa publiczno-prywatnego oraz dofinansowanym z funduszy unijnych) realizowanym w województwie pomorskim.*

Projekt realizowany będzie do 31 marca 2033 r. W jego efekcie miasto uzyska realne oszczędności w wysokości ponad miliona złotych rocznie (mniejsze rachunki za energię), które będą wykorzystane na spłatę kosztów tej inwestycji termomodernizacyjnej.

Więcej

NIEPOŁOMICE
Budowanie odporności

Zmiany klimatu mają w ostatnich latach różnorodny wpływ na środowisko, gospodarkę i ludzi. Lokalne społeczności są zachęcane do przystosowywania się do zachodzących zmian i do przygotowania się na możliwe scenariusze. Takie podejście wymaga większego zaangażowania mieszkańców.

Gmina Niepołomice włączyła się w tego typu działania poprzez uczestnictwo w projekcie EPICURO – European Partnership for Innovative Cities within an Urban Resilience Outlook (Europejskie partnerstwo na rzecz innowacyjnych miast w perspektywie miejskiej odporności).

Trwał od kwietnia 2016 do marca 2018 r. Miasto otrzymało z UE na ten cel prawie 15 tys. euro. Liderem projektu był związek gmin z Hiszpanii – Mancomunidad Integral Sierra de San. Pozostali partnerzy to: Vicenza (Włochy), Valka (Łotwa), Alba Iulia (Rumunia), Prowincja Potenza (Włochy), Svilengrad (Bułgaria), Valga (Estonia), Powiat Virovitica-Podravina (Chorwacja), Bonn (Niemcy), Skopje (FYRM – Macedonia)

Przedstawiciele wszystkich partnerów uczestniczyli w międzynarodowych warsztatach dla władz oraz odpowiednich służb w celu wymiany pomysłów i najlepszych praktyk. Jedno z takich spotkań odbyło się z Niepołomicach.

Miasto przeprowadziło kampanię informacyjną na temat małej retencji – wydrukowano ulotki i tablice. Sfinansowało pierwszy rok funkcjonowania platformy internetowej do zarządzania budżetem obywatelskim. Po raz pierwszy zorganizowało głosowanie drogą elektroniczną, w tym przez smartfony.

W kwietniu 2017 r., na Dzień Ziemi, posadzono razem z mieszkańcami ok. 70 drzew w zielonym ogrodzie na osiedlu Jazy. Dodatkowo rozdano kilkaset małych sadzonek drzew i różnych kwiatów. W tym wydarzeniu uczestniczyły całe rodziny.

Samorząd Niepołomic zorganizował spotkanie z architektem krajobrazu i hydrologiem.

Można było zasięgnąć porady fachowca m.in. w sprawie zakładania przydomowych zbiorników retencyjnych czy wykorzystania na ten cel już istniejących oczek wodnych.

We wrześniu 2017 zorganizowano w mieście Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu. W jego ramach można było m.in. przeprowadzić przegląd techniczny roweru i drobne naprawy, sprawdzić skład spalin produkowanych przez samochód. Zorganizowano ponadto wycieczki rowerowe oraz lekcje bezpiecznej jazdy na rowerze.

W czterech szkołach odbyły się lekcje na temat małej retencji. Objęto nimi łącznie ok. 300 uczniów klas IV-VII. Lekcje takie zostaną włączone do programu nauczania wszystkich podstawówek w gminie od września 2018 r.

Więcej

RUDA ŚLĄSKA
Miasto wykształci górników dla PGG

Zespół Szkół nr 5 w Rudzie Śląskiej będzie kształcić młodzież w zawodach górniczych i innych niezbędnych do funkcjonowania górnictwa. Absolwenci tych oddziałów znajdą zatrudnienie w kopalniach należących do Polskiej Grupy Górniczej. Porozumienie w tej sprawie podpisali prezydent miasta Grażyna Dziedzic i wiceprezes PGG Jerzy Janczewski.

– *W ostatnich miesiącach media wielokrotnie informowały, że w polskim górnictwie brakuje pracowników, a Ruda Śląska, mimo zmian w branży, nadal pozostaje najbardziej górnictwem miastem – podkreśla prezydent Grażyna Dziedzic. – Dlatego porozumieliśmy się z Polską Grupą Górniczą i od następnego roku szkolnego będziemy kształcić przyszłych górników – dodaje.*

Fot. www.rudaslaska.pl

Na mocy porozumienia PGG zapewni absolwentom zatrudnienie pod ziemią w należących do spółki kopalniach. – *Jeżeli uczniowie zdecydują się na kontynuowanie nauki na studiach stacjonarnych na kierunkach górniczych, to gwarancja zatrudnienia zostanie przedłużona do czasu ich ukończenia*

zgodnie z harmonogramem nauczania – oznacza Jerzy Janczewski, wiceprezes PGG ds. pracowniczych. - *Uczniowie będą też mieli szansę na otrzymanie stypendiów oraz dodatkowych nagród rocznych za dobre wyniki w nauce* – dodaje.

W wyniku reform, którymi objęte zostało górnictwo w Rudzie Śląskiej, trzy kopalnie zostały połączone w jeden organizm – KWK Ruda.

Więcej

GDYNIA

Ogród deszczowy

Ogrody deszczowe to oazy roślinności, które nie tylko mają pięknie wyglądać, ale przede wszystkim pełnią funkcję praktyczną – pomagają odprowadzać nadmiar wód opadowych. Takie też zadanie będzie miał ogród, który wiosną 2018 powstanie w Gdyni, w ramach rewitalizacji osiedla Meksyk.

Ogród ma powstać na osiedlu Meksyk, w miejscu gdzie na nisko położonych terenach zbierają się wody opadowe.

Ogród ma przede wszystkim pomóc w uporaniu się z nadmiarem wody w tym rejonie osiedla, z tego względu jego projekt (głębokość, dobór roślin) będzie przygotowany przez specjalistów. Priorytetem w projektowaniu zieleni była spójność architektoniczno-roślinna i wkomponowanie jej w tkankę rewitalizowanej dzielnicy. Konstrukcja ogrodu oraz nasadzona roślinność - drzewa, krzewy, byliny i trawy - będzie miała za zadanie dobrze absorbować wodę. Będą tam zatem rosnąć m.in. brzozy, wierzyby, świadośliwy, róże czy powojnik.

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, mieszkańcy Meksyku będą mogli podziwiać swój ogród na początku wakacji.

TYCHY

Czas na zawody techniczne

„Trafny wybór – czas na zawody techniczne” – pod takim hasłem w Tychach odbyła się debata poświęcona szkolnictwu zawodowemu.

Spotkanie odbyło się w ramach realizowanego przez Miasto Tychy, Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną (KSSE) i firmę Opel Manufacturing Poland Sp. z o.o. programu, którego celem jest pomoc uczniom oddziałów gimnazjalnych tyskich szkół w podjęciu decyzji o wyborze konkretnej szkoły i w konsekwencji swojej zawodowej drogi.

- *Przed Wami bardzo ważna decyzja dotycząca wyboru najlepszego dla Was zawodu. Nie pozostawiajcie jej przypadkowi. Korzystajcie*

ze wskazówek, które dla Was przygotowaliśmy. Odważnie i świadomie podejmijcie te decyzje - mówiła otwierając debatę Daria Szczepańska, zastępca Prezydenta Tychów ds. społecznych.

Do wyboru zawodów technicznych przekonywała Katarzyna Ptak – dyrektor PUP w Tychach: - *Właśnie na takie zawody rośnie zapotrzebowanie na rynku prac – podkreślała dyrektor. Podając przykłady m.in. technik elektryk, technik budownictwa, technik mechanik, piekarz, fryzjer, cukiernik itp. informowała także, jak kształtuje się zatrudnienie w poszczególnych zawodach.*

Fot. www.tychy.pl

Wszyscy zgodnie podkreślali rolę praktyki i zdobywania doświadczenia w zawodowej karierze. Podsumowano program badań predyspozycji zawodowych - Testów Wiedzeńskich, które były organizowane dla uczniów w tyskich szkołach. 70% Uczniów obecnych na debacie „Trafny wybór - czas na zawody techniczne” przeszła takie badanie, a 80% z nich, jak wynika z badania, ma predyspozycje do wykonywania zawodów technicznych.

Zakończenie spotkania było zaproszeniem do udziału w grze strategicznej DECYZJA (kopertę ze szczegółami gry otrzymał każdy z uczestników spotkania). „Weź udział w tej najbardziej realistycznej grze i zdecyduj o swojej przyszłości” - m.in. takie zdanie przeczytał każdy, kto otworzył kopertę. W debacie oprócz organizatorów i zaproszonych gości wzięli udział przedstawiciele Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach, dyrektorzy tyskich szkół ponadgimnazjalnych, nauczyciele szkół z oddziałami gimnazjalnymi oraz blisko 300 tyskich gimnazjalistów.

W ramach programu „Trafny wybór – czas na zawody techniczne”, oprócz szkoleń dla doradców zawodowych w zakresie wykonywania testów wiedzeńskich i przeprowadzenia tych testów w szkołach oraz działań promocyjnych dla uczniów np. dni otwarte w szkołach zawodowych, stoiska informacyjne o zawodach branżowych oraz debaty dla młodzieży ostatnich klas szkół gimnazjalnych, zostaną utworzone 3 klasy branżowe w tyskich szkołach średnich.

KSSE wspólnie z Urzędem Miasta Tychy i Powiatowym Urzędem Pracy konsekwentnie, od 2001 roku prowadzi projekty edu-

kacyjne w zakresie kształcenia zawodowego. Do tej pory instytucje te zrealizowały 10 wspólnych inicjatyw.

NAGRODY EUROPY 2018

Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy przyznało tegoroczne Nagrody Europy. Tablicę Honorową otrzymało miasto Kielce, Flagę - Kobylnica, a Dyplomy Europejskie trafią do Mińska Mazowieckiego i Płońska.

Nagroda Europy - przyznawana co roku przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy miastu najbardziej aktywnemu w promowaniu ideałów Europy - została przyznana miastu Ivano-Frankivsk na Ukrainie.

Stolica i centrum obwodu Ivano-Frankivsk jest miastem partnerskim z aż 24 miastami europejskimi. Rozwinął solidną współpracę międzynarodową w wielu dziedzinach, szczególnie w działalności akademickiej, ponieważ uniwersytety w Ivano-Frankivsku ściśle współpracują z wieloma innymi uniwersytetami europejskimi. Miasto organizuje także szereg tematycznych i świątecznych wydarzeń z okazji Dnia Europy i Europejskiego Tygodnia Lokalnej Demokracji.

Miasto słynie z intensywnego życia kulturalnego, przyciągając gości z całej Europy, w szczególności na Międzynarodowy Festiwal Kowali, Półmaraton Ivano-Frankivsk, Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Dni Kultury Polskiej. Podczas dorocznych Dni Miasta delegacje z miast partnerskich dołączają do świętujących mieszkańców Ivano-Frankivska.

O tegoroczną Nagrodę Europy ubiegało się pięć innych europejskich miast: Bamberg i Münster w Niemczech, Cervia we Włoszech, Issy-les-Moulineaux we Francji i **Sopot** w Polsce.

Stworzona przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy w 1955 r. Nagroda Europy to najwyższe wyróżnienie, jakie można nadać miastu europejskiemu za jego działania w Europie. Nagroda składa się z trofeum, medalu, dyplomu i stypendium wydawanego na wizytę studyjną w instytucjach europejskich dla młodzieży ze zwycięskiego miasta.

Jak co roku komitet przyznał również siedem Tablic Honorowych, osiem Flag Europejskich i szesnaście Europejskich Dyplomów - nagród, które również stanowią część Europejskiej Nagrody. Otrzymały je także polskie miasta.

Strona internetowa Nagrody Europy

(epe)

Na podstawie stron internetowych miast.

Projekt podnoszący efektywność energetyczną na Ukrainie

Wizyty studyjne w Norwegii i w Polsce

Wysoka ocena realizacji trójstronnego projektu „Polsko-norweska pomoc dla podniesienia efektywności energetycznej na Ukrainie”, zaowocowała decyzją Biura Mechanizmów Finansowych o dofinansowaniu kolejnych działań. Blisko 20 przedstawicieli polskich i ukraińskich miast uczestniczyło w wizytach studyjnych w Norwegii i w Polsce.

W kwietniu i czerwcu 2017 roku przedstawiciele polskich i ukraińskich miast, które są bezpośrednimi uczestnikami projektu, brali udział w wizytach studyjnych w Polsce i Norwegii, poznając przykłady realizacji projektów z zakresu energoefektywności, realizowanych w formule PPP i modelu ESCO. W marcu bieżącego roku kolejne polskie i norweskie samorządy miały możliwość wymiany doświadczeń.

Pierwsza wizyta odbyła się w Norwegii w dniach 5-9 marca. Podczas wprowadzającego spotkania w siedzibie Norweskiego Związku Władz Lokalnych i Regionalnych (KS), uczestnicy poznali aktywność KS, zasady działania, podejmowane inicjatywy oraz strategie i założenia efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w norweskich samorządach, które omawiał Kjetil Bjørklund, Dyrektor Wydziału Transportu, Planowania i Środowiska. Perspektywę działań centralnych, wprowadzanych przez rząd Norwegii, pokazał William Walker Rosevinge Rode reprezentujący Norweską Dyrekcję ds. Zasobów Wodnych i Energii (NVE). Programy współpracy międzynarodowej NVE, w tym na Ukrainie, omówił Jonas Sandgren, dyrektor ds. programów współpracy międzynarodowej.

Praktyczną stronę polityki Norwegii w zakresie energoefektywności pokazała już pierwsza wizyta w zakładzie utylizacji odpadów komunalnych Haraldrud w Oslo. System składa się z trzech jednostek – spalarni zlokalizowanej w Oslo, która dostarcza energię cieplną dla miasta i okolicy, mechanicznej, optycznej sortowni, gdzie odzyskuje się plastik i biomasę oraz zakładu produkcji biogazu, gdzie zebrane odpady zielone są przetwarzane.

Drugi dzień wizyty uczestnicy spędzili w gminie Frogn, w mieście Drøbak. Bjørn Nordvik, zarządzający działem projektów inwestycyjnych i gospodarki nieruchomości, dzielił się doświadczeniami

z prowadzenia inwestycji z zakresu energoefektywności. Jednym z przykładów była budowa zakładu opieki zdrowotnej z domem czasowego i stałego pobytu dla osób wymagających opieki.

Pobyt w mieście Fredrikstad, dostarczył uczestnikom przykładów z kolejnych obszarów zarządzania gminą i realizacji strategii zwiększania efektywności energetycznej. Polscy i ukraińscy samorządowcy odwiedzili zero-emisyjny budynek sportowo-edukacyjny - halę sportową Lisleby. Kolejnym punktem programu tego dnia było spotkanie w Energy Sales/Smart Energy, zajmującym się sprzedażą energii i wprowadzaniem modeli inteligentnego zarządzania energią. Była to też okazja do posłuchania o współpracy pomiędzy gminami Fredrikstad i Hvaler, w zakresie wspólnego wykorzystania kolektorów słonecznych. Ciekawym doświadczeniem była wizyta w szkole ponadpodstawowej Kvernhuset, zbudowanej zgodnie z zielonymi zasadami, z poszanowaniem i wykorzystaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych otoczenia.

wymiany doświadczeń. Ukraińscy samorządowcy pytali o szczegóły realizowanych w naszych samorządach inwestycji, uwarunkowania prawne, przyjęte rozwiązania techniczne. Ruda Śląska zrealizowała szereg inwestycji opartych o instalacje fotowoltaiczne. W ramach wizyty goście obejrzeli instalacje na basenie krytym, otwartym basenie letnim, w Górnośląskim Przedsiębiorstwie Wodociągów, w Przedszkolu nr 43 oraz budynkach mieszkalnych. Ciekawym przykładem termomodernizacji, z zachowaniem historycznej elewacji budynku, jest inwestycja przeprowadzona w Szkole Muzycznej. Kompleksową realizację, w modelu PPP, wraz z systemem zarządzania energią goście zobaczyli w Szkole Podstawowej nr 28.

Doświadczeniem w innych obszarach z ukraińskimi samorządowcami podzielił się Sosnowiec. Zaprezentowane przykłady to przebudowa i termomodernizacja Miejskiej Biblioteki Publicznej, termomodernizacja w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi.

Norwegia, Fredrikstad, spotkanie w Energy Sales/Smart Energy, zajmującym się sprzedażą energii i wprowadzaniem modeli inteligentnego zarządzania energią.

Wizyta w zakładzie utylizacji odpadów Frevar, należącym do gminy Fredrikstad, w którym znajdują się biogazownia i elektrociepłownia, dała możliwość poznania innych (niż pierwszego dnia w Oslo) rozwiązań zagospodarowania odpadów stałych.

Od 19 do 23 marca, 16 przedstawicieli miast z różnych regionów Ukrainy oraz przedstawiciele Związku Miast Ukrainy i Stowarzyszenia Miast Energoefektywnych Ukrainy odwiedziło cztery polskie miasta. Prezentacje polskich doświadczeń z zakresu realizacji projektów PPP i energoefektywności rozpoczęliśmy w województwie śląskim, w Rudzie Śląskiej i Sosnowcu. Spotkania z pracownikami urzędów miast były okazją do rozmów i

Dobłą praktyką sosnowieckiego samorządu jest również projekt „Zakup niskoemisyjnego taboru autobusowego w Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej sp. z o.o. w Sosnowcu”, obejmujący m.in. zakup autobusów hybrydowych i elektrycznych.

Dodatkowym punktem programu wizyty była prezentacja doświadczeń norweskich. W części wizyty na Śląsku uczestniczył Alf Kristian Enger, starszy doradca z zakresu zarządzania projektami ESCO w Regionie Sør-Østerdal. W swoim wystąpieniu przedstawił on założenia polityki Norwegii w zakresie energoefektywności i obniżania emisji gazów cieplarnianych oraz metodologię realizacji projektów.

Drugą część wizyty studyjnej uczestnicy spędzili na Mazowszu, w Żąbkach i Karczewie. Dla części gości przykłady projektów przeprowadzonych w mniejszych miastach były szczególnie interesujące. Wiele ukraińskich gmin, to jednostki o stosunkowo niewielkiej liczbie mieszkańców. Karczew w ramach PPP przeprowadził termomodernizację placówek edukacyjnych. Podczas spotkania w UM i wizyt w placówkach padało wiele pytań o szczegóły zarządzania niewielką gminą. Ostatnim punktem w programie pobytu ukraińskich samorządowców w Polsce były spotkania zaplanowane w Żąbkach. Rozpoczęliśmy od inwestycji o wielkiej skali – budowy Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Drewnicy. Realizowane przez samorząd województwa mazowieckiego przedsięwzięcie jest przykładem zastosowania nowoczesnych, kompleksowych technologii i rozwiązań konstrukcyjnych, spełniających normy oszczędnego gospodarowania energią. Wiele obserwacji ukraińscy goście wynieśli z kolej-

Żąbki, budowa Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Drewnicy.

Fot. 2 x A. Stachowiak

nych spotkań, z dyrektorami nowoczesnego Przedszkola Publicznego nr 3 oraz rozbudowanej Szkoły Podstawowej nr 3. Obie placówki oprócz rozwiązań gwarantujących efektywność energetyczną, są też przykładami ciekawych, przyjaznych dzieciom rozwiązań architektonicznych wewnątrz budynków i autorskich programów nauczania. Wizyta w tych miejscach poszerzyła obszar wymiany doświadczeń. Zakończyliśmy sportowym

akcentem, poznając rozwiązania PPP w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Żąbkach (budowa trybuny i kompleksu boisk).

Ostatnim działaniem, zrealizowanym w ramach projektu zakończonego 30 kwietnia, było przygotowanie zestawu dokumentów – wytycznych do realizacji projektów partnerstwa publiczno-prywatnego w sektorze efektywności energetycznej na Ukrainie. Przygotowała je polsko-norwesko-ukraińska grupa ekspertów. We wcześniejszych etapach realizacji projektu, przeprowadzona została już analiza uwarunkowań prawnych. Mamy nadzieję, że materiały, wypracowane również w oparciu o wymianę doświadczeń z polskimi i norweskimi miastami, posłużą ukraińskim partnerom do realizacji zakończonych sukcesem projektów.

Alicja Stachowiak

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

Association
«Energy Efficient
Cities of Ukraine»

„Polsko-norweska pomoc
dla podniesienia efektywności energetycznej na Ukrainie”

Iceland
Liechtenstein
Norway
grants grants

3. francusko-polskie spotkanie na temat współpracy zdecentralizowanej

Debata w Saint Brieu

Przyszłość Unii Europejskiej w duchu konsultacji obywatelskich - to temat debaty, jaką zaplanowano podczas 3. francusko-polskiego spotkania na temat współpracy zdecentralizowanej.

Z inicjatywy Francusko-Polskiej Grupy Roboczej, działającej w ramach Francuskiej Sekcji Rady Gmin i Regionów Europy (AFCCRE), w dniach od 28 do 29 czerwca br., w Saint Brieu, odbędzie się 3. francusko-polskie spotkanie na temat współpracy zdecentralizowanej. Seminarium organizowane jest na zaproszenie Rady Departamentu Côtes d'Armor, we współpracy z Ambasadami obu krajów oraz Związkiem Miast Polskich, przy wsparciu francuskiego Ministerstwa ds. Europy i Spraw Zagranicznych. Jego adresatami

są przedstawiciele samorządów lokalnych i regionalnych z obu krajów oraz osoby zaangażowane we współpracę i związki bliźniacze pomiędzy Francją i Polską.

Podczas dwudniowego spotkania odbędzie się debata o przyszłości Unii Europejskiej w duchu konsultacji obywatelskich, które zaproponował prezydent Francji. W programie obrad znajdują się również aktualne problemy i wyzwania francuskich i polskich samorządów, innowacyjna współpraca, mobilność młodego pokolenia i europejska polityka spójności.

Związek Miast Polskich zaprasza miasta do udziału w tym spotkaniu wraz z ich francuskimi miastami partnerskimi. Wydarzenie otwarte jest też dla tych samorządów miejskich, które chciałyby nawiązać współpracę z francuskimi samorządami. Z danych

Związku Miast Polskich wynika, że polskie miasta i gminy nawiązały ponad 200 partnerstw z gminami francuskimi.

Organizatorzy zapewniają tłumaczenie simultaneousne na język polski i francuski. Istnieje również możliwość zaprezentowania materiałów promocyjnych miasta na specjalnie przygotowanym stoisku.

Uczestnicy pokrywają koszty podróży oraz noclegów we własnym zakresie. Związek Miast Polskich proponuje miastom członkowskim wspólny wyjazd do Saint Brieu.

Osoby zainteresowane udziałem w spotkaniu prosimy o przesłanie zgłoszenia na załączonym formularzu.

Szczegółowych informacji w biurze Związku Miast Polskich udziela p. Katarzyna Paczyńska (tel. 61 633 50 56, tel. kom. 605 552 471, e-mail: katarzyna.paczynska@zmp.poznan.pl).

Więcej informacji, w tym program spotkania oraz formularz zgłoszeniowy, [tutaj](#).

MIASTO 2018 - ZARZĄDZANIE MIASTEM XII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

14 - 15 czerwca 2016, Katowice

PROGRAM

Czwartek, 14 czerwca

13:30 Rejestracja uczestników

14:00 SALA OPAL I

Panel dyskusyjno-warsztatowy informacja, komunikacja i reklama w przestrzeni publicznej miasta.

Wprowadzenie:

Olgierd Dziekoński, współtwórca ustawy krajobrazowej

Prowadzenie warsztatu:

Jan Olbrycht, MEP

19:00 SALA OPAL II

Wydarzenie towarzyszące**

„Let the Stars Shine” Rozstrzygnięcie etapu regionalnego europejskiego konkursu zainicjowanego przez postać do PE Lamberta van Nistelrooija na najlepsze projekty realizowane w miastach z wykorzystaniem środków z UE.

***Udział za osobnymi zaproszeniami.*

Piątek, 15 czerwca

08:00 Rejestracja uczestników

09:00 Otwarcie konferencji

dr Jan Olbrycht – poseł do Parlamentu Europejskiego

Zygmunt Frankiewicz – Prezes Zarządu ZMP, Prezydent Miasta Gliwice

Kazimierz Karolczak – Przewodniczący Zarządu GZM

09:15 Rewolucja Internetu 5G i IoT w jaki sposób zmieni funkcjonowanie miast i ich mieszkańców?

dr Michał Boni, poseł do Parlamentu Europejskiego

10:00 Zarządzanie obszarami metropolitalnymi w Europie, wyzwania, dobre praktyki, rekomendacje dla Polski

Moderator: dr Jan Olbrycht – poseł do Parlamentu Europejskiego

Kazimierz Karolczak, Przewodniczący Zarządu GZM

Jacek Karnowski, Prezydent Miasta Sopot

Przedstawiciele zarządu obszaru metropolitalnego Barcelony, Rotterdamu, Mediolanu

11:30 Przerwa kawowa

12:00 I Blok sesji równoległych

SALA OPAL I

Mobilność miejska

Moderator: Jacek Woźniak, Urząd Miasta Kraków

Renata Kaznowska, Wiceprezydent Miasta Stołecznego Warszawy

dr Karol Janas, Kierownik Obserwatorium Polityk Miejskich

Krajowego Instytutu Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa

Marcin Hyła, Prezes Stowarzyszenia Miasta dla rowerów

SALA OPAL II

Przedsiębiorczość i innowacyjność motorem zmiany miasta

Moderator: dr Marcin Baron Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach,

Przedstawiciel Miasta Stołecznego Warszawy (tbc)

Tomasz Zjawiony, Wiceprezes RIG w Katowicach

Janusz Dramski, Business Link Katowice

Małgorzata Mańka Szulik, Prezydent Miasta Zabrze (tbc)

Bożena Rojewska, Prezes Zarządu Fundusz Górnośląski S.A.

w Katowicach;

13:30 Przerwa kawowa

15:15 Podsumowanie Konferencji

13:45 II Blok sesji równoległych

SALA OPAL I

Open data – jak wykorzystać technologię jako narzędzia kontroli obywatelskiej władz miejskich,

Krzysztof Zamasz, Wiceprzewodniczący Zarządu GZM

Krzysztof Zieniewicz, Kierownik Projektów EY Crowdsourcing Sp. z o.o. (tbc)

Dariusz Jędrzycki, Dyrektor Centrum Usług Informatycznych

Miasta Wrocław – zarządzający Otwarte Dane Wrocław

Paweł Wyszomirski, Prezes Zarządu Fundacja Napraw Sobie Miasto

SALA OPAL II

Kultura czasu wolnego

Moderator: Ewa Niewiadomska, PR Katowice

Arkadiusz Chęciński, Prezydent Miasta Sosnowiec (tbc)

Tomasz Bujok, Burmistrz Miasta Wiśla;

Bogdan Wenta, poseł do Parlamentu Europejskiego

dr Marta Derek, Uniwersytet Warszawski;

Marzena Szuba, Wiceprezydent Miasta Katowice,

Krzysztof Komorski, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

dr Bożena Gierat-Bieroń, Uniwersytet Jagielloński